

Socialismens framtid under debatt

Marce Cameron

Direct action (Australien) 2009-11-07

På arbetsplatser och i bostadskvarter diskuterade nästan 4 miljoner kubaner framtiden i september och oktober. Och fortsätter såväl i organiserade former som spontant på gator och torg, matställen, Internet, i akademiska kretsar, i folkrörelser och parti. För två år sedan genomfördes ett likadant folkligt rådslag (se Kuba 1.2008). Det ledde till reformer 2008 för att förbättra tillgången till elektronik, avskaffa svarta marknaden, öka livsmedelsproduktionen, öka lönerna mm (Kuba 2.2008)

Mellan förra omgångens rådslag och denna har den goda ekonomiska utvecklingen under 2000-talet förbytts i sin motsats. Det ekonomiska läget förvärrades dels genom de tre förödande orkaner som drabbade Kuba hösten 2008 och slog ut stora delar av jordbruket och en halv miljon bostäder. De materiella skadorna uppgick till 10 miljarder US dollar, nästan 20 procent av bruttonationalprodukten.

Och sedan slog den internationella ekonomiska krisen hårt mot Kubas exportintäkter. Det är det svåraste ekonomiska läget sedan 90-talskrisen efter Sovjetblockets kollaps. Kuba har hamnat i en ond cirkel som försvårar de strukturella förändringar som behövs för att komma tillrätta med de problem som 90-talets ekonomiska överlevnadspolitik för med sig. Det viktigaste är kanske de som lett till att de som arbetar hårdast och inom samhällets viktigaste områden har svårt att klara sig på sin lön medan en liten, men ändå betydande grupp kan leva högt på de marknadsinslag som överlevnadsekonomin införde, på penningförsändelser från familj och släkt i utlandet (eller från USAs budget för regimskifte) eller på att stjäla och sälja vidare svart.

Tålmod och hopp

Luis Sexto, journalist och krönikör i Juventud Rebelde skrev i en artikel "Idag, efter nästan 20 år av 'specialperiod' med dess efterbörd av ojämlikhet, misstag och politisk ottydlighet ... har de materiella landvinningarna försämrats ... och många kubaner lider av klyftan mellan hur det borde vara och hur det är. De till och med känner tvivel men tycker ändå att revolutionen har varit ett nyskapande projekt och att dess kärna av medmänsklighet och rättvisa trots allt innehåller en möjlighet till etiskt och materiell förbättring." Enligt Sexto sätter Kubas revolutionärer fortfarande sitt hopp till en "nationell politik för förändring med uthållighet och tålmod".

Mellan orkankatastrofer och ekonomisk kris har landets socialistiska ledning tvingats ägna sig mer åt krishantering än nödvändiga, framåtsyftande strukturella förändringar. Och USAs fortsatta, och faktiskt fortsatt ihärdiga blockad

gör det ännu svårare.

Men skriver Sexto: "Principen om att arbete är den sanna källan till välfärd stärks socialt och rättsligt... Jag kanske överdriver, men en doft av förnyat hopp förnimms i Kubas ganska tjocka luft: inte det hopp som vissa missnöjda själar söker utomlands... utan det hopp som grott för att övervinna otillräckligheten och befästa den rättvisans väldoft som revolutionen förde med sig." Övers. Eva.

